

Wczesna demencja

Ten arkusz pomocy dotyczy demencji u osób młodszych. Podkreśla znaczenie poszukiwania diagnozy i opisuje wpływ jaki wczesna demencja może mieć na osobę, jej rodzinę i opiekunów.

- Wczesna demencja to określenie używane do opisanie dowolnej formy demencji zdiagnozowanej u osoby w wieku poniżej 65 lat.
- Otępienie u osób młodszych występuje znacznie rzadziej niż otępienie występujące po 65 roku życia.
- Demencja opisuje zbiór objawów spowodowanych zaburzeniami mózgu. Nie jest to jedno konkretne schorzenie.
- Demencja może wpływać na myślenie, pamięć i zachowanie. Funkcjonowanie mózgu jest na tyle zaburzone, że zakłóca czyjeś normalne życie towarzyskie lub zawodowe.
- Nie ma dwóch osób doświadczających demencji w ten sam sposób.
- Osoby te często prowadzą czynne i satysfakcjonujące życie przez wiele lat po diagnozie.

Staranie się o diagnozę jest ważne

Konieczna jest rozmowa z lekarzem, gdy pojawią się pierwsze objawy. Jeśli czujesz się komfortowo, zabierz ze sobą krewnego lub przyjaciela.

Diagnoza u młodszej osoby może zająć trochę czasu, ponieważ lekarze muszą wyeliminować inne możliwe przyczyny objawów. Pełna ocena lekarska i psychologiczna może zidentyfikować chorobę, którą można leczyć, lub może potwierdzić obecność demencji.

Jeśli objawy są spowodowane demencją, istnieje wczesny dostęp do wsparcia, informacji i wszelkich dostępnych leków.

Diagnozowanie demencji

Obecnie nie ma jednego testu do zdiagnozowania demencji.

Diagnozę stawia się po starannej konsultacji klinicznej.

Ocena może obejmować:

- szczegółową historię medyczną
- badanie lekarskie (w celu oceny zmysłów i ruchu)
- badania krwi i moczu
- ocenę psychiatryczną (w celu oceny objawów innych uleczalnych zaburzeń lub objawów związanych z demencją)
- Testy neuropsychologiczne (w celu oceny zachowanych zdolności i określonych problemów, takich jak rozumienie, wgląd i osąd, pamięć i myślenie)
- badanie obrazowe mózgu
- inne testy, w tym prześwietlenie rentgenowskie i elektrokardiogram.

Skutki demencji w młodszym wieku

Demencja wczesna wiąże się z wyjątkowymi wyzwaniami społecznymi, emocjonalnymi, finansowymi i problemami związanymi ze wsparciem, ponieważ demencja pojawia się na tym etapie życia, kiedy dana osoba jest bardziej aktywna fizycznie i społecznie.

Kiedy osoba otrzymuje diagnozę, może nadal:

- być zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy
- czynnie wychowywać rodzinę
- być odpowiedzialna finansowo za swoją rodzinę
- być silna fizycznie i zdrowa.

Należy wziąć pod uwagę te czynniki podczas poszukiwania lub uzyskania dostępu do usług wsparcia.

Zmiana stylu życia

Poczucie straty osoby z wcześniejszym początkiem demencji i jej rodziny może być ogromne.

Demencja może wpływać na zdolność do pracy. Nieplanowana utrata dochodów może mieć poważny wpływ na rodzinę. Może to zostać pogorszone przez utratę poczucia własnej wartości, kiedy ustaje zatrudnienie oraz utratę celu w życiu.

Demencja może wpływać na zdolność osoby do wykonywania codziennych czynności i rutynowych zajęć. Wpływa to na niezależność i dobre samopoczucie.

Długoterminowe plany takie jak podróże, emerytura lub czas spędzony z dziećmi lub wnukami mogą już nie być możliwe do zrealizowania.

Zmiana dynamiki rodziny

Partnerzy mogą pełnić dodatkowe role w rodzinie, takie jak opieka nad osobą z demencją, a także wychowywanie dzieci i zarządzanie finansami. Może to prowadzić do skrócenia czasu pracy lub całkowitej rezygnacji z pracy. To mogą być istotne zmiany.

Dzieci mogą mieć silne uczucia na temat demencji oraz o tym jak może ona na nie wpłynąć. Mogą czuć się złe, urażone i wycofane. Niektórzy młodzi ludzie mogą mieć problemy z rozmową z rodzicami, ponieważ nie chcą ich martwić lub boją się ich zasmucić lub być dodatkowym obciążeniem. Mogą woleć rozmawiać z osobami w swoim wieku lub z doradcą.

Zmiana w kontaktach towarzyskich

Postawy innych ludzi mogą być wyzwaniem. Rodzinie i przyjaciołom może być trudno zaakceptować fakt, że młodsza osoba może cierpieć na demencję, zwłaszcza gdy nie widać żadnych widocznych zmian fizycznych. Może to prowadzić do utraty kontaktu z rodziną, przyjaciółmi i hobby, które wcześniej sprawiało przyjemność.

Szukając wsparcia

Demencja postępuje. Objawy często zaczynają się powoli i stopniowo nasilają w miarę upływu czasu.

Nie jest znane lekarstwo na demencję. Pracownicy służby zdrowia, leki i inne terapie, mogą pomóc w niektórych objawach i wesprzeć w dbaniu o zdrowie i dobre samopoczucie.

Wsparcie jest niezbędne dla osób żyjących z wczesną demencją. Pomoc rodziny, przyjaciół i opiekunów może mieć pozytywny wpływ na radzenie sobie z chorobą i dobre życie.

Dodatkowe lektury i materiały

- Centrum informacji o wczesnej demencji
Odwiedź: yod.dementia.org.au
- Usługa biblioteczna Dementia Australia
Odwiedź: dementia.org.au/library
- Dementia Australia -Wsparcie
Odwiedź: dementia.org.au/support
- Programy edukacyjne dotyczące demencji w Australii
Odwiedź: dementia.org.au/education

Więcej informacji

Dementia Australia oferuje wsparcie, informacje, edukację i doradztwo.

Krajowa Infolinia ds. demencji: 1800 100 500

Pomoc językowa: 131 450

Odwiedź naszą stronę internetową: dementia.org.au